

Komplex számok gyakorló feladatok

1. Számítsd ki algebrai alakban és az eredményt ábrázold koordináta-rendszerben:

a) Ha $z=2+4i$ és $w=2-i$, akkor mennyi $z \cdot w$; $\frac{z}{w}$; $\frac{1}{z}$; $i \cdot w$; z^2 ; $-3 \cdot w$.

b) Ha $z=1-3i$ és $w=2+2i$, akkor mennyi $z \cdot w$; $\frac{z}{w}$; $\frac{1}{z}$; $i \cdot w$; z^2 ; $-3 \cdot w$.

2. Számítsd ki az alábbi komplex számok hosszát és argumentumát:

a) $z=2-i$

b) $z=3+i$

c) $z=1-i\sqrt{2}$

3. Írjuk fel trigonometrikus és exponenciális alakban a következő komplex számokat:

a) $z=-3i$

b) $z=1$

c) $z=-i$

d) $z=2+i$

e) $z=\frac{1}{\sqrt{3}}+\frac{1}{2}i$

4. Adjuk meg algebrai alakban a következő komplex számokat:

a) $z=\frac{1}{2}\left(\cos\frac{5\pi}{3}+i\sin\frac{5\pi}{3}\right)$

b) $z=\sqrt{3}(\cos 120^\circ+i\sin 120^\circ)$

5. Adottak $z_1=-\sqrt{3}+2i$, $z_2=1-i$, $z_3=-1+i$ komplex számok. Számítsuk ki az alábbiakat:

a) $|z_1|=?$, $|z_2|=?$, $|z_3|=?$

b) $\arg(z_2)$ (argumentum)

c) $\operatorname{Re}(z_1)$

d) $\operatorname{Im}(z_2)$

e) z_1+z_2

f) $z_1\overline{z_2}$

g) z_1z_3

h) z_1+z_3

i) $z_1\overline{z_1}$

6. Végezzük el a műveleteket!

a) $(\overline{2-i})^4$

b) $(1+\sqrt{3}i)^7$

c) $\overline{\left(\frac{3-i}{2+2i}\right)}$

d) $\overline{(1-2i)(3+i)}$

e) $(1+i)^7$

7. Végezzük el a számolást trigonometrikus alakban, és írjuk fel a végeredményt algebrai alakban is!

a) $2(\cos 15^\circ + i \sin 15^\circ) \cdot 4(\cos 105^\circ + i \sin 105^\circ)$

b) $\frac{4}{\cos 210^\circ + i \sin 210^\circ}$

c) $(2(\cos 40^\circ + i \sin 40^\circ))^9$

d) $3(\cos 60^\circ + i \sin 60^\circ) \cdot 4(\cos 120^\circ + i \sin 120^\circ)$

e) $[2(\cos 15^\circ + i \sin 15^\circ)]^4$

f) $\frac{\cos 110^\circ + i \sin 110^\circ}{2(\cos 65^\circ + i \sin 65^\circ)}$

8. Számítsuk ki a következő kifejezések értékét és az eredményt adja meg algebrai alakban!

a) $\frac{z_1^8}{z_2^4} \cdot 32 - \overline{z_2}^2 = ?$ ha $z_1 = 2(\cos \frac{3\pi}{4} + i \sin \frac{3\pi}{4})$, $z_2 = 1 - i\sqrt{3}$

9. Adja meg az alábbi komplex számok értékét:

a) $\begin{cases} z_1 = 3 - 3i \\ z_2 = \sqrt{2}(\cos 135^\circ + i \sin 135^\circ) \end{cases} \rightarrow \left(2 + \frac{\overline{z_1 - z_2}}{z_1 + z_2} \right)^4 = ?$

b) $\begin{cases} z_1 = 8 \cdot (\cos 270^\circ + i \sin 270^\circ) \\ z_2 = \sqrt{2}(\cos 45^\circ + i \sin 45^\circ) \\ z_3 = 1 + \sqrt{3}i \end{cases} \rightarrow \frac{\overline{z_1 \cdot z_2}}{z_3^3} + i^{413} = ?$

c)

$\begin{cases} z_1 = 8 \cdot \left(\cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2} \right) \\ z_2 = \sqrt{2} \left(\cos \frac{3\pi}{4} + i \sin \frac{3\pi}{4} \right) \\ z_3 = 1 - \sqrt{3}i \end{cases} \rightarrow \left(\frac{5i}{2+i} - \frac{\overline{z_1 \cdot z_2}}{z_3^3} \right)^{375} = ?$

$$\text{d)} \quad \begin{cases} z_1 = \cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3} \\ z_2 = -1 + i \end{cases} \quad \rightarrow \quad \frac{(6 - \sqrt{12}i)^3}{z_2^8} + \frac{\overline{z_1}}{i^{101}} = ?$$

$$\text{e)} \quad \begin{cases} z_1 = 4 - 3i \\ z_2 = \sqrt{8}(\cos 45^\circ + i \cdot \sin 45^\circ) \end{cases} \quad \rightarrow \quad \frac{\overline{z_1} + \overline{z_2}}{z_1 - z_2} = ?$$

$$\text{f)} \quad \begin{cases} z_1 = \cos 35^\circ + i \cdot \sin 35^\circ \\ z_2 = 1 + \sqrt{3} \cdot i \end{cases} \quad \rightarrow \quad \frac{\overline{z_1^3 \cdot z_2^5}}{z_1 \cdot z_2} = ?$$

$$\text{g)} \quad \begin{cases} z_1 = -\sqrt{3} + i \\ z_2 = \sqrt{2}(\cos 75^\circ + i \cdot \sin 75^\circ) \end{cases} \quad \rightarrow \quad z_1^3 \cdot z_2^6 + \frac{\overline{z_1}}{z_2} = ?$$

$$\text{h)} \quad \frac{1 - 2i}{2 + i} \cdot 5 \cdot i^{173} = ?$$

$$\text{i)} \quad \begin{cases} z_1 = -\sqrt{12} + 2i \\ z_2 = \sqrt{2}(\cos 315^\circ + i \sin 315^\circ) \end{cases} \quad \rightarrow \quad \frac{z_2^{12}}{z_1^3} + \frac{\overline{z_2}}{i^{677}} = ?$$

$$\text{j)} \quad \begin{cases} z_1 = 8 \cdot e^{i \frac{\pi}{2}} \\ z_2 = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right) \\ z_3 = 1 + \sqrt{3}i \end{cases} \quad \rightarrow \quad \left(\frac{10i}{4 + 2i} - \frac{z_1 \cdot \overline{z_2}}{z_3^3} \right)^{413} = ?$$

$$\text{k)} \quad \begin{cases} z_1 = -6 + 10i \\ z_2 = \sqrt{2}(\cos 225^\circ + i \sin 225^\circ) \end{cases} \quad \rightarrow \quad \frac{(\overline{z_1} + z_2^8)^4}{i^{563}} = ?$$

$$\text{l)} \quad \begin{cases} z_1 = 3 - 8i \\ z_2 = \sqrt{2}(\cos 225^\circ + i \sin 225^\circ) \end{cases} \quad \rightarrow \quad \frac{\overline{z_1} + \overline{z_2}}{z_2^2} \cdot i^{63} = ?$$

$$\text{m)} \quad \begin{cases} z_1 = -\sqrt{12} + 2i \\ z_2 = 2(\cos 150^\circ + i \sin 150^\circ) \end{cases} \quad \rightarrow \quad \frac{z_2^8}{z_2^3 + \overline{z_1}^4} = ?$$

$$\begin{array}{ll}
 \text{n)} \quad \begin{cases} z_1 = \cos 35^\circ + i \cdot \sin 35^\circ \\ z_2 = 1 + \sqrt{3} \cdot i \end{cases} & \rightarrow \frac{\overline{z_1} \cdot \overline{z_2}}{i^{222} \cdot z_1^3 \cdot z_2^5} = ? \\
 \text{o)} \quad \begin{cases} z_1 = \sqrt{3} + 3i \\ z_2 = 2(\cos 330^\circ + i \cdot \sin 330^\circ) \end{cases} & \rightarrow \frac{z_1^8}{i^9 \cdot z_2^2} + \overline{z_2} = ? \\
 \text{p)} \quad \begin{cases} z_1 = \sqrt{3}(\cos 150^\circ + i \cdot \sin 150^\circ) \\ z_2 = 3 + \sqrt{3}i \end{cases} & \rightarrow \frac{i^{11} \cdot z_1}{z_2^6} - \frac{\overline{z_2}}{z_1^2} = ?
 \end{array}$$

10. Oldjuk meg az alábbi egyenleteket a komplex számok halmazán!

a) $z^2 + z + 1 = 0$

b) $9z^3 + \frac{1}{3} = 0$

c) $16z^2 + 1 = 0$

11. Számolja ki az alábbi komplex számok megfelelő gyökeit! Adja meg a gyökök algebrai alakját, és ábrázolja őket a komplex számsíkon!

a) $z = -3 - \sqrt{27}i \quad \sqrt[4]{z} = ?$

b) $\sqrt[3]{-27} = ?$

c) $\sqrt[3]{8} = ?$

d) $z = 1 - \sqrt{3}i \quad \sqrt[2]{z} = ?$

e) $z = -4 - 4i \quad \sqrt[5]{z} = ?$

f) $\sqrt[3]{-8i} = ?$

g) $z = -3 + \sqrt{27} \cdot i \quad \sqrt[4]{z} = ?$

h) $z = -8 + 8\sqrt{3} \cdot i \quad \sqrt[4]{z} = ?$

i) $z = -8 - 8\sqrt{3} \cdot i \quad \sqrt[4]{z} = ?$

j) $\sqrt[4]{16i} = ?$

k) $\sqrt[5]{1} = ?$

l) $\sqrt[6]{1} = ?$

12. Oldja meg az alábbi másodfokú egyenleteket a komplex számok halmazán!

a) $x^2 + 2ix - 1 - 2i = 0$

e) $x^2 + x + 1 = 0$

b) $x^2 - 2ix - 1 - 8i = 0$

f) $x^2 + 2ix + 8 = 0$

c) $x^2 + 6x + 25 = 0$

g) $x^2 - 4ix - 4 - 8i = 0$

d) $x^2 + 8ix - 15 = 0$

h) $x^2 + 4ix - 4 - 2i = 0$

i) $4x^2 + 4ix + 1 + 3i = 0$

k) $2x^2 + 4x + 2 + i = 0$

j) $x^2 - ix - 1 = 0$

13. Oldja meg a $z^2 + (2i - 3)z - 1 - 3i = 0$ komplex egyenletet! Határozza meg a fenti egyenlet legkisebb képzetes résszel rendelkező gyökének harmadik gyökeit is!

14. Oldja meg a $z^2 + (2i - 3)z - 3 - i = 0$ komplex egyenletet! Határozza meg a fenti egyenlet legkisebb abszolút értékű gyökének harmadik gyökeit is!

15. Oldja meg az alábbi egyenleteket a komplex számok halmazan:

a) $(1 + i)z^6 = 1 - i$

b) $(1 - i\sqrt{3})z^5 = 1 + i\sqrt{3}$

c) $x^8 + ix^4 - 1 = 0$

d) $x^8 + 4x^4 + 3 = 0$

e) $x^6 - ix^3 + \frac{3}{4} = 0$

f) $x^6 + 3 = -2ix^3$

g) $ix^6 + 2x^3 + 3i = 0$

h) $z + 2\bar{z} = |z| - 2i$

i) $2z + \bar{z} = |z| + i$

j) $3z - |z| = \bar{z} + 4\sqrt{3}i$

k) $z \cdot \bar{z} - 3(z - \bar{z}) = 2 + 3i$

16. Számítsa ki a következő egységgyököket, és döntse el, melyek ezek között a primitív egységgyökök! Ábrázolja is a gyököket!

a) $\sqrt[4]{1} = ?$

Megoldás:

$$\sqrt[4]{1} = \sqrt[4]{\cos 0^\circ + i \sin 0^\circ} = \cos\left(k \frac{360^\circ}{4}\right) + i \sin\left(k \frac{360^\circ}{4}\right)$$

$$z_0 = \cos 0^\circ + i \sin 0^\circ$$

$$z_1 = \cos 90^\circ + i \sin 90^\circ$$

$$z_2 = \cos 180^\circ + i \sin 180^\circ$$

$$z_3 = \cos 270^\circ + i \sin 270^\circ$$

Ezek közül primitív egységgyök:

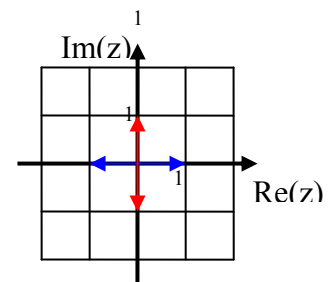
z_1, z_3 , mivel ezeknek 4. hatványa adja ki először az 1-et, ezek hatványai közt szerepel az összes többi 4. egységgyök, és ezek k indexe relatív prím 4-gyel.

b) $\sqrt[5]{1}$

c) $\sqrt[8]{1}$

d) $\sqrt[9]{1}$

e) Adja meg a primitív 6. egységgyököket!

Egységgyök

Primitív egységgyök

f) Adja meg a primitív 10. egységgyököket!

17. Igaz-e, hogy vannak primitív egységgyökök az $\frac{1}{2}\sqrt[4]{16i}$ komplex számok között?

18. Igaz-e, hogy vannak primitív egységgyökök az $\frac{1}{2}\sqrt[3]{8}$ komplex számok között?

19. Adjuk meg exponenciális alakban a következő komplex számokat:

a) $z = \frac{1}{4}(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3})$

b) $z = \sqrt{2}(\cos 150^\circ + i \sin 150^\circ)$

c) $z = 3(\cos \frac{7\pi}{12} + i \sin \frac{7\pi}{12})$

d) $z = \frac{3}{4}(\cos 210^\circ + i \sin 210^\circ)$

20. Számítsuk ki a következő kifejezések értékét és az eredményt adja meg algebrai alakban!

a) $\frac{i^{519}}{(15 - i\sqrt{75})^4} + \frac{(e^{i135^\circ})^3}{z}$, ahol z a $\sqrt[3]{1}$ nagyobb argumentumú primitív egységgyöke.

b)

c) Határozza meg a $\sqrt[3]{1}$ értékei közül a 2. síknegyedbe esőt, ezt jelöljük z_1 -gyel!

$$\frac{(6 - \sqrt{12}i)^3}{\left(e^{i\frac{\pi}{5}}\right)^{10}} + \frac{\overline{z_1}}{i^{49}}$$

Megoldások:

Megoldások ellenőrzéséhez javaslom a MATLAB programot vagy a neten is elérhető MATHEMATICA-t : <http://www.wolframalpha.com>